

HELSEPOLITISK DOKUMENT

Sist revidert på møte i Velferdstinget 28. april 2025.

INNLEDNING

- 1 Helsepolitisk dokument inneholder Velferdstinget i Oslo og Akershus' utdypende politikk
- 2 om studenters helsepolitiske spørsmål. Ettersom studentenes helse er et sammensatt
- 3 tema og påvirkes av alle hverdagens aspekter, er det nødvendig å se dette dokumentet i
- 4 sammenheng med Velferdstingets øvrige politiske dokumenter.

- 5 God helse er en forutsetning for å ha en god studietid. Helse skapes ikke bare på
- 6 legekantoret. Alle deler av livet påvirker hvordan studenter har det, både psykisk og
- 7 fysisk. Hva vi spiser, hvordan vi bor, samt aktivitetsnivå har mye å si for helsen vår. Alle
- 8 helsetilbud rettet mot studenter skal være oppdatert og forskningsbasert, og være
- 9 tilpasset studietiden. Både forebyggende og behandlende tilbud må være lett tilgjengelig
- 10 og tilpasset studentlommeboken.

- 11 Foreningslivet og frivilligheten har en særlig viktig plass i studietilværelsen. Å ha tid og
- 12 mulighet til å delta i fritidsaktiviteter og frivillighet gir overskudd og er helsefremmende.
- 13 Fysisk aktivitet og trening i hverdagen er forebyggende for mange helseutfordringer, som
- 14 hjerte- og karsykdommer. Det er viktig å prioritere trening som et forebyggende tiltak i
- 15 studietiden.

- 16 Internasjonale studenter skal ha de samme rettighetene og tilbud som norske studenter.
- 17 Studenter på innveksling og utveksling skal ha tilgang til en fastlege om ønskelig. For
- 18 studenter som er i Norge i en kortere periode, skal det innføres en ordning som sikrer
- 19 studentens mulighet til behandling og helsetilbud. Helfo må tilrettelegge for studenter
- 20 uten norsk personnummer eller ID-nummer, slik at de får den samme tilgangen på
- 21 fastlege som resten av studentpopulasjonen. For norske studenter i utlandet har ANSA
- 22 ansvaret.

23 FINANSIERING OG STUDENTØKONOMI

24 Staten har det overordnende ansvaret for helsefremmende arbeid i befolkningen, samt
25 finansieringen av studentenes økonomiske støtteordninger og velferdstilbud. Det
26 offentlige må sørge for at vertskommunene har et dekkende og helhetlig helsetilbud til
27 studentene, og bidra i koordinering av studenthelsetjenester.

28 Studentsamskipnaden SiOs (SiO) helse- og tannhelsetjenester skal finansieres av det
29 offentlige. SiOs helsetilbud får en stor del av sin finansiering gjennom semesteravgiften.
30 Tjenestene må derfor være godt tilpasset studentmassen og skal avlaste det offentlige
31 tilbudet. SiO må fra det offentlige få tilstrekkelig finansiering for å dekke studentenes
32 behov.

33 Studietiden er en viktig del av livet. Å tilegne seg kunnskap og utvikle samfunnet er det
34 viktigste studenter gjør. Helsetilbudet må være på plass for at studenter skal kunne
35 prestere i studiene. Studenter har dårligere råd enn den øvrige befolkningen.
36 Studenthelse- og studentvelferdstilbud må tilpasses studentlommeboken og være
37 tilgjengelig for studenter. Semesteravgiften og egenandelen skal holdes så lav som mulig,
38 samtidig som den skal sikre et tilstrekkelig helsetilbud.

39 Utdanningsinstitusjonene har det overordnede ansvaret for det fysiske og psykiske
40 læringsmiljøet. Derav er samarbeidet mellom institusjonene, det offentlige og
41 studentsamskipnaden avgjørende for å tilrettelegge for god studenthelse, et godt
42 studiemiljø, og en god studietid.

43 ANSVAR

44 Helsetilbud rettet mot studenter er et delt ansvar mellom staten, vertskommunen,
45 studentsamskipnaden, utdanningsinstitusjonene og studenten selv. Alle helsetilbud skal
46 være universelt utformet. Studenter skal få tilstrekkelig informasjon som beskriver sine
47 rettigheter ved funksjonsnedsettelse, kronisk sykdom og helseplager som gir behov for
48 tilrettelegging.

49 Studenter skal ha mulighet for nødvendig korttids- og langtidsbehandling. Fastlegen skal
50 vurdere, sammen med pasienten, hvilke behov som ligger til grunn. SiOs tilbud skal være
51 overordnet, og konsentrere seg om forebyggende arbeid og lavterskeltilbud. SiOs
52 rekkevidde og tilgjengelighet er viktig når SiOs tilbud videreutvikles. SiO skal kunne
53 henvise videre når studenter har behov for lengre behandling. Det skal finnes tilbud for
54 studenter med tyngre psykiske plager. Tilbudene skal legge til rette for at personer med
55 psykiske plager kan studere, og være finansiert eller driftet av det offentlige.

56 **Det offentliges ansvar**

57 Helsetjenester skal være tilgjengelig der studenter oppholder seg, også for sykdom som
58 ikke er akutt. Offentlig sektor har ansvar for å legge til rette for at samskipnaden kan tilby
59 gode tjenester gjennom finansiering, lover og forskrifter. Det offentlige må ta sitt ansvar
60 for å fremme god helse for alle som oppholder seg i kommunen.

61 Det offentlige må legge til rette for at studentfrivillighet, og organisert trening driftet for
62 og av studenter, har mulighet til å arrangere aktivitet for så mange studenter som mulig.
63 Dette må gjøres ved å sikre halltid til studentidrettsforeninger, samt gode kulturtilbud
64 tilrettelagt studenters økonomiske situasjon.

65 Lånekassen er et statlig forvaltningsorgan, som er underlagt Kunnskapsdepartementet.
66 Studiestøtten skal tildeles av staten via Lånekassens støtteordninger, og skal være
67 hjemlet i lov. Studentene skal ha medvirkning i utviklingen av Lånekassens tjenester. Det
68 skal være enkelt og gratis å få hjelp og informasjon fra Lånekassen. Studiestøtten må
69 legge opp til at det er mulig å studere på heltid, og ikke være til hinder for å kunne motta
70 andre offentlige ytelser.

71 Studentenes helse er et offentlig ansvar, derfor mener Velferdstinget at:

- 72 • Det skal til enhver tid foreligge en utredning om studenters helsesituasjon, og om
73 studenters psykiske og somatiske helsesituasjon.
- 74 • Studenter skal ha forutsigbar og tilstrekkelig studiestøtte som gjør det mulig å
75 konsentrere seg om studier og delta i studentfrivillighet, -kultur og/eller -idrett.

- 76 • SiO må få tilstrekkelig finansiering for å sikre et godt og tilgjengelig helsetilbud for
77 studentene.
- 78 • Det skal øremerkes midler over statsbudsjettet til utvidelse av det psykiske
79 helsetilbudet rettet mot studenter.
- 80 • Det offentlige må sikre muligheten for å få langtidsbehandling for studenter
81 utenfor studentsamskipnaden når det er nødvendig.
- 82 • Studiestøtten skal ikke forhindre studenter i å kunne motta andre offentlige
83 ytelser.

84 **Studentsamskipnadens ansvar**

85 Samskipnaden har spisskompetansen på studenters helseutfordringer. Som tallene fra
86 Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT) viser, sliter studenter mer enn den
87 øvrige befolkningen når det kommer til psykisk helse. Derfor er det viktig at studentene
88 får rask helsehjelp. SiO må videreutvikle lavterskeltilbud som letter på køene, og er
89 forebyggende.

90 Studentene skal ha reell innflytelse på SiO, og tilbudene må formes i tråd med deres
91 behov. Helsetjenestene i Studentsamskipnaden skal utvikles basert på
92 brukerundersøkelser, og i samarbeid og påvirkning fra Velferdstinget. Lik tilgang til
93 utdanning avhenger av god studenthelse, og derfor må dette være et av hovedfokusene
94 til studentsamskipnaden.

95 SiO Helse skal supplere, ikke erstatte, de kommunale og statlige helsetjenestene. En
96 helhetlig tilnærming er nødvendig for å møte studentenes spesifikke utfordringer. Lave
97 priser og nærhet til studiestedene må prioriteres, samtidig som tjenestene må
98 opprettholde høy kompetanse på studenters unike behov.

99 Studentsamskipnaden skal bistå og tilrettelegge for studentfrivillighet.
100 Studentfrivilligheten skal ha forrang på lokalene studentsamskipnadene disponerer, der
101 det er hensiktsmessig.

102 SiOs helsetilbud skal være attraktive for studentene tilknyttet samskipnaden. Derfor
103 mener Velferdstinget at:

- 104 • Informasjon om SiOs helsetilbud, inkludert refusjonsordningen for egenandel,
105 skal være god og lett tilgjengelig.
- 106 • SiOs tilbud skal være oppdatert og forskningsbasert.
- 107 • Ventetiden for fastlegetime og andre helsetilbud skal tilstrebes å være så lav som
108 mulig.
- 109 • SiO Helse skal ha kvelds åpne tilbud.

- 110
- SiOs rådgivningstjeneste skal være tilgjengelig for alle studenter tilknyttet SiO.

111 **Utdanningsinstitusjonenes ansvar**

112 Utdanningsinstitusjonene skal fremme studenters velferd og god studenthelse. En god
113 studietid er avhengig av et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø. Studiestedet skal ha
114 et inkluderende studiemiljø. Alle utdanningsinstitusjoner skal ha et strategisk arbeid og
115 samarbeid med SiO for å sikre gode tilbud til sine studenter. Læringsmiljøutvalgene ved
116 utdanningsinstitusjonene skal være aktivt drivende for arbeidet med god studentvelferd
117 og studenthelse.

118 Utdanningsinstitusjonene har et ansvar for å sikre et godt miljø for studentdemokrati og
119 frivillighet. Utdanningsinstitusjonene skal legge til rette for deltagelse i studentfrivillighet
120 og organisert aktivitet.

121 PSYKISK HELSE

122 Alle har rett til en god psykisk helse. Ansvar for psykisk helse må være et samarbeid
123 mellom det offentlige, SiO, utdanningsinstitusjonene og studenten selv. Det må i
124 studietiden foreligge et sammensatt tilbud som setter forebygging, behandling og trygge
125 omgivelser på agendaen. Studenters livssituasjon er ofte preget av store omveltninger i
126 miljø- og bosituasjon, trang økonomi, eksamensstress, jag etter gode karakterer og
127 usikkerhet i forbindelse med nåværende og fremtidig arbeidssituasjon.

128 SiOs kurstilbud innenfor rådgivningstjenesten skal være lett tilgjengelige og attraktive å
129 delta på. Disse kursene skal kunne gjøres tilgjengelige på engelsk for internasjonale
130 studenter. Tilbud i regi av utdanningsinstitusjonen og studieveiledningstjenester bør
131 samarbeide og samkjøres med studentsamskipnadens og kommunenes psykiske
132 helsetilbud.

133 SHoT-undersøkelsen peker på at studenter er i en sårbar fase i livet, og at det kan oppstå
134 nye utfordringer eller eksisterende forsterke seg i denne delen av livet. Tallene fra
135 undersøkelsen viser at 1 av 3 studenter rapporterer psykiske plager. Dette må tas på
136 alvor.

137 Tilbud til studenter skal ha hovedfokus på forebyggende tilbud. Det må være en bredere
138 satsning og prioritering på aktiviteter, treningsmuligheter og samtaletilbud som er
139 helsefremmende. Alle tilbud for studenter skal være attraktive og lavterskel. Behovstimer
140 og første time hos rådgiver skal være gratis.

141 Behandling av tyngre psykiske lidelser skal være tilgjengelig for studenter med behov.
142 Studenter som har alvorlige psykiske lidelser eller vansker skal få henvisning til, og
143 oppfølging i, spesialhelsetjenesten. SiO skal ha et tilbud for de som venter på behandling,
144 i f.eks. spesialisthelsetjenesten.

145 Stadig flere oppdager eller blir diagnostisert i voksen alder med forskjellige typer av
146 nevroddivergens, og andre diagnoser. Det kan medføre store utfordringer, derfor er det
147 viktig med gode og tilgjengelige utredninger for studenter. Helsevesenet, SiO og
148 utdanningsinstitusjonene må ta sitt ansvar for å legge opp til tilrettelegging, kurs,
149 helsehjelp og tilbud slik at flere kommer seg godt igjennom studietiden uten større
150 komplikasjoner. Det må bli enklere å få gode offentlige utredninger og behandling for
151 psykiske plager og diagnoser som faller inn under nevroddivergens. Informasjon om dette
152 må bli mer tilgjengelig, spesielt for studenter. SiOs kurs innenfor området må bli bedre
153 kjent for studentene.

154 Psykisk uhelse hos studenter må ivaretas av hele helsesystemet, og forebygging av
155 psykiske helseplager må utvikles og anerkjennes som et viktig tilbud. Derfor mener
156 Velferdstinget at:

- 157 • Det skal settes et søkelys på helsefremmede og forebyggende tiltak og aktiviteter
158 for studenter, der muligheten til jevnlig aktivitet og trening skal settes høyt.

159 Velferdstinget mener at det offentlige skal:

- 160 • Over statsbudsjettet øremerke midler gjennom helseforetakene og
161 studentsamskipnadene til utvidelse av psykiske helsetilbud rettet mot studenter.
- 162 • Fortsatt ha tilgjengelig en oppdatert oversikt over hvilke psykologer som får
163 driftstilskudd.
- 164 • Sikre SiO tilstrekkelige midler for å tilby, opprettholde og videreutvikle et godt
165 psykisk helsetilbud for studenter. Dette skal sikre at det ikke blir nødvendig for SiO
166 å innføre egenandel eller drastisk øke semesteravgiften.
- 167 • Sikre at det finnes tilbud for studenter med tyngre psykiske plager som skal legge
168 til rette for at de kan studere.

169 Velferdstinget mener derfor at studentsamskipnadens ansvar er å:

- 170 • Påse at ventetiden for helsetilbud er så kort som mulig og ikke lenger enn to uker.
- 171 • Ha kurstilbud innenfor rådgivningstjenesten som skal være lett tilgjengelig og
172 ønskelig å delta på. Disse kursene skal være tilgjengelig på engelsk for
173 internasjonale studenter.
- 174 • Styrke og utvide lavterskeltilbud, som inkluderer både forebyggende og
175 behandelende tilbud.

176 Velferdstinget mener at utdanningsinstitusjonenes ansvar er å:

- 177 • Samkjøre sin studieveiledningstjeneste med studentsamskipnadenes og
178 kommunenes helsetilbud.

179 **Studenter og rus**

180 Arbeidet med studenters rus- og avhengighetsproblematikk spiller en viktig rolle når det
181 kommer til forebygging av fysiske og psykiske plager. Undersøkelser utført de senere
182 årene viser at studenter har et høyere alkoholinntak enn befolkningen ellers, og er som
183 følge av dette utsatt for mulige helseutfordringer. SHoT-undersøkelsen fra 2022 viser en
184 oppadgående trend i studenters bruk og aksept av rusmidler. Dette må møtes med
185 forståelse og verdighet. Det er viktig å øke kunnskapen rundt stoffene som brukes og
186 hvilke påvirkninger de kan ha på kroppen, samt øke det forebyggende arbeidet

187 omhandlende rusproblematikk blant studenter. Offentlig sektor må ta ansvar for de som
188 er plaget av avhengighet, og støtte opp om prosesser og lokalt studentengasjement som
189 har som sitt formål å redusere studentenes bruk av rusmidler.

190 Rusmisbruk hos studenter skal oppdages tidlig, og at studenter får behandling og tilbud
191 tilpasset sin situasjon. Som forebyggende tiltak må det foreligge tilgjengelig opplæring og
192 egne ruspolicyer for steder der studenter møter miljøer der rus og alkohol kan være
193 tilgjengelig.

194 Velferdstinget mener derfor at:

- 195 • Kunnskap om skadevirkningene ved misbruk av rusmidler,
196 prestasjonsfremmende stoffer og sentralstimulerende preparater skal økes blant
197 studenter.
- 198 • Det skal innføres forebyggende tiltak for rusproblematikk som ivaretar verdig
199 rusomsorg for studenter.

200 Velferdstinget mener det offentliges ansvar er å:

- 201 • Sikre økonomisk støtte til prosjekter og tiltak som reduserer studentenes
202 alkoholinntak.
- 203 • Arbeide for at studentpubene drives av ansvarsbevisste organisasjoner.
- 204 • Sikre at lokalt studentengasjement skal anvendes som beslutningstakere i
205 prosesser som er direkte rettet mot studentlivet.
- 206 • Støtte prosjekter som har som mål å redusere studentenes alkoholinntak.

207 Velferdstinget mener at studentsamskipnadens ansvar er å:

- 208 • Tilby kartleggingsverktøy hvor studenter anonymt kan teste sine alkoholvaner, og
209 få risikovurdering og informasjon om hvordan endre sine alkoholvaner.
- 210 • Behandle studenter med rus- og avhengighetsproblemer med verdighet og
211 ivareta studenter som møter dem.
- 212 • Å utarbeide en handlingsplan for rusmiddelforebyggende arbeid, gjerne i
213 samarbeid med læringsmiljøutvalg (LMU) på institusjonene.

214 Velferdstinget mener at utdanningsinstitusjoners ansvar er å:

- 215 • Ha en bevisst holdning til bruk av rusmidler. Holdningen skal gjenspeiles i deres
216 strategier og daglige virke.

- 217
- 218
- 219
- Sikre at arrangementer arrangert av studentforeninger skal legge til rette for at både studenter som ikke drikker alkohol skal kunne delta, og unngå at religion eller kultur blir en hindring for sosial deltagelse i studiemiljøet.

220 FYSISK HELSE

221 God fysisk helse er svært viktig for at studentene skal kunne prestere best mulig på sine
222 studier, og påvirkes i stor grad av studentenes psykososiale miljø, aktivitetsnivå og
223 kosthold. Studentene skal ha et rimelig, trygt og tilstedeværende helsetilbud.

224 **Fastlege**

225 Fastlegen er studentenes veiviser til egen helse, og til helsetilbudet. Studenter skal ha
226 tilbud på fastlege i kommunen de studerer. Fastlegen skal kunne vurdere studenters
227 behov og kjenne til studenthelsetjenesten. Fastlegetjenesten skal være, og fremstå som
228 lavterskel. Målet er at studenter skal kunne snakke med fastlegen sin om alt.

229 Det skal være mulig å bytte fastlege to gang i året uten grunn. SiO skal tilstrebe at
230 studenter får muligheten til å ha samme fastlege gjennom studieløpet. Ved et uforutsett
231 bytte fra SiO Helses side, skal studenten få et ekstra bytte dersom ønskelig.

232 Studenter kan ansees å ha to bosteder, og å miste fastlegen i hjembyen gjennom
233 studietiden burde ikke være nødvendig. Studenter skal ha mulighet til å bytte tilbake til
234 fastlegen sin i hjemkommunen med minimal ventetid etter studier. Studenter med
235 kroniske lidelser skal kunne velge å beholde sin fastlege på hjemstedet og samtidig få
236 tilgang til SiOs legetjenester på studiestedet uten krav om å måtte bytte fastlege.

237 Fastlegen er veien inn til studenthelsetilbud. Derfor mener Velferdstinget at:

- 238 • Studenter som har studert opptil 5 år i en annen kommune enn hjemkommunen
239 skal ha mulighet å få tilbake sin fastlege i hjemkommunen. Hvis det er venteliste
240 hos fastlegen, skal studenten bli plassert øverst på denne.
- 241 • Det skal innføres ordninger for å øke allmennlegekapasiteten ved studiebyer.
- 242 • SiO skal etterstrebe at sin fastlegeordning er lavterskel for studenter.

243 **Tannhelse**

244 Studenter skal være en del av gruppen som omfattes av tannhelsetjenesteloven og være
245 en del av allmennhelsen. Som student skal man ha tilgang til offentlig finansiert
246 tannhelsetilbud som sikrer minimum 75 % kompensasjon. Forebyggende arbeid med
247 tannhelse er viktig. Studenter må kunne ta vare på tennene sine slik at en opprydning i
248 tannhelsen senere i livet ikke blir nødvendig. Forebyggende arbeid vil være et bedre og
249 billigere alternativ. Tannhelse henger også sammen med en rekke generelle
250 helseproblemer og må tas på alvor.

251 Tannhelse er viktig i studietiden og for resten av livet. Derfor mener Velferdstinget at:

- 252   • Tenner skal anses og behandles som en del av kroppen.
253   • Studenter skal ha tilgang til offentlig finansiert tannhelsetilbud som sikrer
254   minimum 75 % kompensasjon.

255 **Fysisk aktivitet og trening**

256 SiO Athletica er et av de viktigste helsefremmende tiltakene rettet mot studenter. Trening
257 og jevnlig aktivitet må være tilgjengelig for studenter, og tilpasset studentøkonomien.
258 Athletica skal sikre konkurransedyktige priser sammenlignet med private aktører.
259 Tilbudene skal være inkluderende og tilgjengelig for alle studenter. SiO Athletica skal
260 åpne lokalene sine til studentidrettsforeninger når de ikke har egen aktivitet.

261 Legene i SiO skal kunne skrive ut trening på «grønn resept» til studenter som har behov
262 for dette. SiO Athletica, eller andre deler av SiO Helse skal tilby nødvendig trening,
263 treningsveiledning, fysio- og/eller manuellterapi ved henvisning. Ved behov for lengre
264 behandling skal det henvises videre.

265 Fysisk aktivitet og trening gjennom hele livsløpet er en nøkkelfaktor for å redusere
266 risikoen for sykdom og tidlig død. Fortsatt brukes det lite midler i samfunnet som helhet
267 på forebygging. Fysisk aktivitet påvirker ikke bare det fysiske, men også mental helse.
268 Fysisk aktivitet kan være effektivt i behandlingen av depresjon.

269 Derfor mener Velferdstinget at:

- 270   • Fysisk aktivitet og trening, samt studentfrivillighet, skal anses som gode
271   forebyggende tiltak og prioriteres.
272   • SiO Athletica skal være inkluderende og tilgjengelig for studentene.
273   • Leger skal kunne skrive ut trening på «grønn resept» til studenter.

274 **Studentliv**

275 Frivillighet, studentkultur og studentidrett bidrar til forebygging av både fysiske og
276 psykiske helseplager, og er et viktig element i studentvelferden. I tillegg kan
277 studentfrivillighet bidra til god fysisk og psykisk helse, som gir overskudd og energi i møte
278 med studiehverdagen. Studentfrivillighet skal bidra til å lage møteplasser for så mange
279 studenter som mulig. Dette vil bidra med å senke følelsen av ensomhet blant studenter.

280 Derfor mener Velferdstinget at:

- 281   • Studentfrivillighet, -kultur og -idrett skal anses som gode forebyggingstiltak for
282   god studenthelse.
283   • Det skal tilrettelegges for, og støtte opp under, studentfrivillighet, -kultur og -
284   idrett.

285 **Karriere og karriereveiledning**

286 Karriereveiledning og karrieretjenester er viktige tilbud for studenter, og et sikkerhetsnett
287 for studenter som skal i jobb etter studier. De som jobber med fagene og utdanningene
288 vet best hvordan disse kan anvendes i fag og fremtidig karriere. Det må derfor være
289 utdanningsinstitusjonene som sikrer god karriereveiledning for studenter.
290 Hovedansvaret for studentenes karriereveiledning, og hvordan utdanning kan brukes i
291 arbeidslivet, skal være på utdanningsinstitusjonene. Det er viktig at lokale
292 studentdemokratier får påvirke tilbudet, slik at man sikrer et godt, tilgjengelig tilbud av
293 høy kvalitet.

294 Kommunen, offentlige og andre arbeidsplasser som ligger med nærhet til studiesteder,
295 får en enklere tilgang til nyutdannede studenter og har en større mulighet for å
296 samarbeide med utdanningsinstitusjonene. Dette medfører et ansvar for å støtte opp
297 under utdanningsinstitusjonenes karrieredager. For å sikre at studenter kan fullføre
298 utdanningene sine, må det tilbys nok og relevante praksisplasser.

299 Derfor mener Velferdstinget at:

- 300 • Utdanningsinstitusjonene skal ha ansvar for drift av et tilgjengelig
301 karriereveiledningstilbud.
- 302 • Offentlige aktører skal sikre at sine virksomheter er proaktive i å tilrettelegge for
303 relevante praksisplasser.

304 **Seksuell helse**

305 Seksuell helse er mer enn forekomsten av seksuelt overførbare sykdommer, og
306 inkluderer også forhold til eget kjønn og seksualitet. Det er nødvendig med tiltak for å
307 kunne ivareta sin egen seksuelle helse.

308 Ingen skal dømmes for sin kjønnsidentitet eller seksualitet. Studenter skal møtes med
309 integritet og respekt i helsetilbud. Alle helsetilbud skal være tilpasset og åpne for alle
310 kjønnsidentiteter og dekke alle behov. Helsepersonell med formell kompetanse om
311 seksuell helse og kjønnsinkongruens er viktig for å kunne sørge for et godt og helhetlig
312 helsetilbud til studentene.

313 Det er behov for forebyggende arbeid mot diskriminering på bakgrunn av kjønn for å
314 bedre studenttilværelsen og studenthelsetilbudet. Målet er at studenter skal få trygghet
315 rundt sin seksualitet og sine seksualliv.

316 Mange studenter er sosiale vesener i en utforskende del av sine liv. Som student tar
317 mange på seg ansvaret med å bli kjent med sin egen og andres kropp. Mange er aktive i

318 en rekke sosiale miljøer som øker sjansen for å pådra seg seksuelt overførbare
319 sykdommer.

320 Unge voksne topper statistikken for seksuelt overførbare sykdommer, noe som tilsier at
321 lavterskel testingstilbud og informasjon er svært viktig. Det registreres titalls tusen tilfeller
322 av klamydia i Norge, og personer under 25 år utgjør et flertall av tilfellene. Manglende
323 bruk av kondom og slikkelapp øker risikoen for seksuelt overførbare sykdommer. Det bør
324 derfor være lett tilgang til kondomer, slikkelapper og glidemiddel der studentene
325 oppholder seg, særlig ved studentboliger, hvor det er større sannsynlighet for at de
326 trengs.

327 Alle skal kunne være trygg på seg selv og andres grenser. Det er nødvendig med en
328 tydeligere innsats både for å forebygge uønsket seksuell omgang, oppmerksomhet og
329 voldtekt, og for ivaretagelse av dem som har blitt utsatt for dette. SiO,
330 utdanningsinstitusjonene og foreninger skal ha tilstrekkelige varslingsrutiner som
331 ivaretar studenter i organisasjonen.

332 Undersøkelser viser at en del LHBTIQ+-personer har vanskelig for å være åpne i møte
333 med helsetjenester. Dette kan føre til at man som pasient går glipp av viktig
334 helseinformasjon. Et universelt utformet helsevesen fordrer at man som helsearbeider
335 har tilstrekkelig kompetanse om de ulike pasientgruppene man møter. Mangelen på
336 kunnskap og faglig språk fører til at mange opplever det som utfordrende å skulle snakke
337 om dette i møte med pasientene sine. SiOs helsetilbud og ansatte må oppdateres jevnlig
338 på utfordringer knyttet til forskjellige seksuelle orienteringer og kjønnsuttrykk.

339 Kvinner bestemmer over sin egen kropp. SiO og offentlige helsetilbud skal møte personer
340 som ønsker eller har gjennomført abort med gode samtaletilbud og oppfølging, og skal
341 henvise videre ved behov.

342 Studenters seksuelle helse må ivaretas i helsetilbudene. Derfor mener Velferdstinget at:

- 343 • Kondomer, slikkelapper og glidemiddel skal være gratis og lett tilgjengelig.
- 344 • Ordningen med subsidiert prevensjon skal utvides til å gjelde alle studenter.
- 345 • Studenter skal ha mulighet til å få behandling for kjønnsinkongruens der de selv
346 ønsker, uten at dette skal gå på bekostning av kvaliteten på behandlingen.

347 Velferdstinget mener at det offentliges ansvar er at:

- 348 • Kommunen skal delfinansiere en allmenn tilgjengelig seksuell helsestasjon for
349 studenter driftet i regi av SiO Helse.

- 350 • Det skal, gjennom det offentlige helsevesenet og studentsamskipnaden, være
351 tilstrekkelig med testing-, vaksine-, og behandlingsmuligheter.
- 352 • Sanitetsprodukter skal være gratis og lett tilgjengelig for alle studenter.
- 353 Velferdstinget mener at studentsamskipnadens ansvar er å:
- 354 • Sikre at sine seksuelle helsetilbud er universelt utformet.
- 355 • Videreutvikle tilbudet med gratis selvtesting for kjønnssykdommer.
- 356 • Øke satsningen på kunnskap og tilgjengelig informasjon om seksuell helse.
- 357 • Tilby gratis sanitetsprodukter i sine lokaler.
- 358 • Tilby egne kasser med tilgjengelige kondomer, slikkelapper og glidemiddel ved alle
359 sine studentboliger og lokaler.
- 360 • Satse på rådgivningstjenester som forebygger, og hjelper mennesker utsatt for,
361 uønsket seksuell omgang og voldtekt.